

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2007. február 27.)

Olaszország 2006–2011 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2007/C 70/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2007. február 27-én a Tanács megvizsgálta Olaszország 2006–2011 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját.
- (2) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2006-os 1,6 %-ról 2007-ben először 1,3 %-ra csökken. A gazdaság növekedése ezután fokozatosan erőre kap, és 2011-ben 1,7 %-ot ér el. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében úgy tűnik, hogy a forgatókönyv megalapozott növekedési feltételezéseken alapul. A program inflációs előrejelzése is a későbbi éveket tekintve alacsonynak tűnik.
- (3) A 2006-os aktualizált stabilitási program a 2006-os hiányt a GDP 5,7 %-ára jelzi előre ⁽²⁾. A Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzésében ezzel szemben a GDP 4,7 %-a szerepel. A Bizottság szolgálatainak forgatókönyve nem veszi figyelembe a GDP 0,9 %-ának megfelelő eltérést, amelynek oka egy vasúttársaság nagy sebességű projekttel (Ferrovie dello Stato – RFI/TAV) ⁽³⁾ kapcsolatos adósságának elengedése, a költségvetés elfogadásának végső szakaszában hozott döntés értelmében. A Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány magasabb mint a stabilitási program előző változatában foglalt, a GDP 3,5 %-ának megfelelő érték. A GDP 1,2 %-ának megfelelő különbséget alapvetően az egyszerű intézkedések eltérő hatása (a GDP 0,8 %-a) és az Európai Bíróságnak a vállalati autókra kivetett HÉA-val kapcsolatos ítéletének tartós negatív hatása (a GDP mintegy 0,4 %-a) magyarázza.
- (4) A programban szereplő költségvetési stratégia célja a túlzott hiány 2007-ig való megszüntetése (a hiány a tervek szerint a GDP 2,8 %-ára csökken) nagyrészt állandó jellegű intézkedések révén. Az államháztartás egyenlege a tervek szerint ezután folyamatosan javulni fog a programidőszak során, és végül 2011-ben a GDP 0,1 %-ának megfelelő többletbe fordul. Az elsődleges egyenleg a tervek szerint a 2006-ban a GDP 0,9 %-át kitevő hiányról 2011-re 5 %-os többletbe javul. A kiigazítás 2007-ig első sorban a bevételeken alapul, további közvetlen adókra és társadalombiztosítási járulékokra támaszkodik. A 2007 utáni időszak tekintetében az információk a tendenciáktól függő költségvetési célok eléréséhez szükséges korrekció nagyságrendjére korlátozódnak. Az előző programmal összehasonlítva a 2007 utáni célok kedvezőtlenebb makrogazdasági forgatókönyv mellett nagyjából változatlanok maradtak, de a sokkal magasabb 2006-os kiinduló hiány miatt a 2007-es kiigazítás is lényegesen magasabb.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/spp/main_en.htm

⁽²⁾ A 2006-os stabilitási program táblázatai nem tartalmazzák azt az egyszerű, a GDP 0,9 %-ának megfelelő kormányzati kiadást, amelynek oka egy vasúttársaság adósságának elengedése, amit a program szövege említ. Ez a további kiadás a 2006-ra célzott hiányt a táblázatokban szereplő 4,8 %-ról a GDP 5,7 %-ára növeli, és más költségvetési adatokat is befolyásol.

⁽³⁾ Egy 2005. május 23-i Eurostat-határozat miatt (lásd az Eurostat News Release 65/2005 számát), amelynek értelmében a vasúttársaság adóssága már kormányzati kötelezettségként volt nyilvántartva, a kormány döntése nincs hatással az adósságra.

- (5) A közös módszertannak megfelelő strukturális egyenleg (tehát a ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított egyenleg) a tervek szerint a GDP mintegy 4 %-át kitevő 2006. évi hiányról a GDP 0,25 %-át kitevő többletre javul a programidőszak végén (2011-ben). A stabilitási program előző változatával egyezően a program strukturális egyensúlyi pozíciót határoz meg középtávú költségvetési célkitűzésként, amelyet a programidőszak végére szándékoznak elérni. A program előző változata szerint a középtávú célkitűzést nem valósították volna meg a (2009-ben véget ért) programidőszak alatt. Mivel a középtávú célkitűzés szigorúbb az irányadó minimumértéknél (amely a becslések szerint a GDP mintegy 1,5 %-át kitevő hiány), megvalósítása valószínűleg biztonsági tartalékot nyújt a túlzott hiány felmerülésével szemben. A középtávú célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok számára kijelölt sávon belül van, és megfelelően tükrözi a potenciális kibocsátás hosszú távú átlagos növekedését és az adósságrátát.
- (6) A költségvetés teljesítménye 2006 tekintetében a programban előre jelzettnél jobban a 2007 utáni időszakban pedig rosszabbul alakulhat. 2007 esetében a programban szereplő költségvetési előrejelzésekkel kapcsolatos kockázatok összességében kiegyensúlyozottak. A készpénzforgalmi adatok alakulása tükrében kedvező fejlemény, hogy a 2006-os hiány esetleg alacsonyabb lesz mint a GDP 5,7 %-ára előre jelzett érték, ami 2007 esetében az előre jelzettnél kedvezőbb kiindulási alapot teremt. Néhány, a 2007-es költségvetésben szereplő intézkedés eredményességéhez azonban kockázatok fűződnek. Nem lehet kizárni az államháztartást középtávon fenyegető kockázatokat, amelyek főként az ismétlődő egészségügyi túlköltekezésből erednek. Nincsenek adatok a 2007 utáni időszakra vonatkozó kiigazítási stratégiáról, ami szintén növeli a tervezett költségvetési konszolidáció kockázatait.
- (7) E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal nagyjából alkalmasnak tűnik arra, hogy 2007-ig a Tanács ajánlásának megfelelően megszüntessék a túlzott hiányt, feltéve, hogy teljes körűen és eredményesen végrehajtják a költségvetési intézkedéseket. A GDP 1,25 %-ára tervezett strukturális kiigazítás kockázatokkal néz szembe. A 2006-ban az előre jelzettnél eredményesebb strukturális kiigazításra (a GDP 0,25 %-a) utaló, rendelkezésre álló adatok alapján azonban a 2007-es évben is kedvező hatások jelentkezhetnek. Előfordulhat, hogy a költségvetési irányvonal a 2010 előtt bekövetkező normál makrogazdasági ingadozások esetén nem nyújt elegendő biztonsági tartalékot a GDP 3 %-ában rögzített hiányküszöb átlépésével szemben. Az is előfordulhat, hogy az irányvonal elégtelennek bizonyul a középtávú célkitűzés program szerinti, programidőszakon belüli megvalósításához. A túlzott hiány megszüntetését követő években a középtávú célkitűzés irányába ható kiigazítás program szerinti üteme összhangban lesz a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok esetében előírja, hogy a strukturális egyenleg éves javításának irányadó mértéke a GDP 0,5 %-a, kedvező gazdasági időszakokban viszont magasabbnak kell lennie, kedvezőtlen időszakokban pedig lehet alacsonyabb.
- (8) A bruttó államadósság a hivatalos becslések szerint 2006-ban elérte a GDP 107,6 %-át, azaz jóval meghaladta a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaértéket. A program előrejelzése szerint az adósságráta 2011-ig fokozatosan a GDP mintegy 98 %-ára csökken. Tekintve a készpénzforgalmi adatok alakulását, az adósságráta 2006-ban valószínűleg a program előrejelzésénél kedvezőbben alakul. Az adósságállomány előre jelzett alakulásával kapcsolatos kockázatok 2007-ben nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek. 2007 után a kiigazítási stratégiára vonatkozó adatok hiánya növeli a tervezett adósságcsökkentés kockázatait. E kockázatértékelés alapján előfordulhat, hogy az adósságráta a programidőszak alatt nem csökken elegendően a referenciaérték felé.
- (9) Az előregedés hosszú távú költségvetési hatása Olaszországban kisebb, mint az EU-átlag, mivel a nyugdíjkiadások átlagosan kisebb mértékben nőttek, mint az EU átlaga, köszönhetően az elfogadott nyugdíjreformnak, feltéve, hogy azt teljes körűen végrehajtják, beleértve a várható élettartammal összhangban lévő tervezett, rendszeres biztosításmatematikai kiigazítást. A foglalkoztatási ráta növelése – különösen az idősebb dolgozók tekintetében – emelné a dolgozók jövőbeni nyugdíját, és hozzájárulna a nyugdíjreform sikeréhez. A kiinduló költségvetési egyenleg – noha 2005-höz képest javult – még a népesség előregedése okozta hosszú távú költségvetési hatások nélkül is kockázatot jelent az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára nézve. A bruttó adósság jelenlegi szintje jóval meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket, csökkentéséhez pedig magas elsődleges többletet kell elérni, és hosszú időn keresztül fenntartani. Az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Olaszország összességében közepes kockázattal szembesül.

- (10) A stabilitási program a középtávú költségvetési stratégia szempontjából minőségileg értékeli a nemzeti reformprogram 2006. októberi végrehajtási jelentésének általános hatását. A program ad némi tájékoztatást a nemzeti reformprogramban tervezett fő reformokkal járó közvetlen költségvetési költségekről vagy megtakarításokról, költségvetési előrejelzései pedig úgy tűnik, hogy figyelembe veszik a nemzeti reformprogramban körvonalazott intézkedések államháztartási hatásait. A stabilitási programnak az államháztartás területére tervezett intézkedései láthatólag összhangban állnak a nemzeti reformprogramban előirányzottakkal. Mindkét program foglalkozik az államháztartás fenntarthatóságával, és a foglalkoztatás adóterheinek csökkentését tervezi 2007–2008 folyamán.
- (11) A programban szereplő költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak.
- (12) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program az előírt és a nem kötelező adatok tekintetében is hiányos ⁽¹⁾, amelyeket a jövőbeli programokba bele kell foglalni.

A Tanács úgy véli, hogy a program biztosítja a túlzott hiány 2007-ig történő megszüntetését, feltéve, hogy teljes körűen és eredményesen hajtják végre a 2007-es költségvetést. 2007 után a tervezett kiigazítás összhangban lesz a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel, és a programidőszak végéig lehetővé teszi a középtávú célkitűzés megvalósítását. A kiigazítási stratégia részletei azonban hiányoznak, ami már önmagában veszélyezteti a költségvetési célok 2007 utáni megvalósítását, és akadályozza a konszolidációs stratégia megfelelő értékelését.

A fenti értékelés alapján és a 2005. július 28-i, a 104. cikk (7) bekezdése szerinti ajánlás fényében a Tanács a következők megvalósítására kéri fel Olaszországot:

- i) a 104. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlással összhangban a túlzott hiány megszüntetése érdekében 2007-ben hajtja végre a tervezett költségvetési konszolidációt;
- ii) használja ki a vártnál jobb költségvetési fejleményeket a hiány csökkentésére, és gondoskodik arról, hogy a túlzott hiány korrekciója után megfelelően közeledjen a középtávú célkitűzés felé, és legkésőbb a programidőszak végére érje is el, valamint arról, hogy ennek megfelelően csökkenjen az adósság/GDP-arány;
- iii) az igen magas szintű adósság miatt teljes körűen hajtja végre az elfogadott nyugdíjreformot – beleértve a várható élettartammal összhangban lévő tervezett, rendszeres biztosításmatematikai kiigazítást – annak érdekében, hogy elkerülje az nyugdíjkiadások jelentős növekedését; valamint
- iv) javítsa a költségvetési eljárást, fokozva annak áttekinthetőségét, részletesebben meghatározva a hosszabb perspektívájú költségvetési intézkedéseket, illetve eredményesen végrehajtva a kiadások, főként az egészségügyi kiadások nyomon követésének és ellenőrzésének mechanizmusait.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2006. december	0,0	1,6	1,3	1,5	1,6	1,7	1,7
	BIZ 2006. november	0,0	1,7	1,4	1,4	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december	0,0	1,5	1,5	1,7	1,8	nincs adat	nincs adat
HICP infláció (%)	SP 2006. december	2,2	2,2	2,1	1,7	1,5	1,5	1,5
	BIZ 2006. november	2,2	2,3	2,0	1,9	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december	2,3	2,3	2,2	2,0	2,0	n.d.	n.d.
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽¹⁾	- 1,3	- 0,9	- 0,9	- 0,8	- 0,7	- 0,5	- 0,5
	BIZ 2006. november ⁽²⁾	- 1,4	- 1,0	- 1,0	- 1,1	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december ⁽¹⁾	- 1,5	- 1,2	- 1,0	- 0,8	- 0,6	nincs adat	nincs adat

⁽¹⁾ A 2008–2011 közötti időszak tekintetében a program nem adja meg a költségvetés hiánycélokkal összhangban lévő bontását.

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽⁷⁾	- 4,1	- 5,7	- 2,8	- 2,2	- 1,5	- 0,7	0,1
	BIZ 2006. november	- 4,1	- 4,7	- 2,9	- 3,1	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december	- 4,3	- 3,5	- 2,8	- 2,1	- 1,5	nincs adat	nincs adat
Elsődleges egyenleg ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽⁷⁾	0,7	- 0,9	2,2	2,8	3,4	4,2	5,0
	BIZ 2006. november	0,5	- 0,1	1,8	1,7	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december	0,6	1,3	1,9	2,6	3,2	nincs adat	nincs adat
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽¹⁾ ⁽⁷⁾	- 3,5	- 5,3	- 2,3	- 1,8	- 1,2	- 0,4	0,3
	BIZ 2006. november	- 3,4	- 4,1	- 2,4	- 2,5	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december ⁽¹⁾	- 3,5	- 2,9	- 2,3	- 1,7	- 1,2	nincs adat	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	SP 2006. december ⁽¹⁾ ⁽³⁾	- 4,0	- 3,9	- 2,5	- 1,9	- 1,2	- 0,4	0,3
	BIZ 2006. november ⁽⁴⁾	- 3,9	- 3,6	- 2,5	- 2,6	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december ⁽¹⁾	- 4,1	- 3,2	- 2,3	- 1,7	- 1,2	nincs adat	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2006. december	106,6	107,6	106,9	105,4	103,5	100,7	97,8
	BIZ 2006. november	106,6	107,2	105,9	105,7	nincs adat	nincs adat	nincs adat
	SP 2005. december	108,5	108,0	106,1	104,4	101,7	nincs adat	nincs adat

Megjegyzések:

- (1) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján
- (2) Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan az előző sorokhoz)
- (3) Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (a GDP 0,5%-a 2005-ben és 0,1%-a 2007-ben és 2008-ban; hiánycökentők. 2006-ban a GDP 1,4%-a, hiánynövelők).
- (4) Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint (a GDP 0,5%-a 2005-ben, 0,1%-a 2007-ben és 2008-ban; hiánycökentők. 2006-ban a GDP 0,5 %-a, hiánynövelők).
- (5) A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozóan 1,2%-os, 1,3%-os, 1,4%-os és 1,5%-os becslült potenciális növekedés alapján.
- (6) A FISIM eltérő kezelése miatt a programban és a Bizottság szolgálatainak előrejelzéseiben szereplő, elsődleges egyenlegre vonatkozó adatok közvetlenül nem hasonlíthatók össze. A programban szereplő adatok a magatartási kódex előírásai szerint készültek. A programban szereplő adatokkal való összehasonlíthatóság érdekében a Bizottság szolgálatainak adatait az elsődleges egyenleg tekintetében a GDP mintegy 0,2%-ának megfelelő mértékben ki kell igazítani.
- (7) A programban szereplő 2006-os költségvetési adatokat úgy módosították, hogy szerepeljen bennük egy a GDP 0,9%-ának megfelelő kiadási tétel, amelynek oka egy vasúttársaság nagy sebességű projekttel kapcsolatos, állammal szembeni adósságának elengedése, amit a stabilitási programban bejelentettek és a 2007-es költségvetési törvény véglegesítése során jóváhagytak.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai